

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Gfv.VI.30.288/2025/6.

**A tanács tagjai:** Dr. Döme Attila a tanács elnöke

Dr. Madarász Anna előadó bíró

Dr. Farkas Antónia bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró

**A felperes:** név és cím

**A felperes jogi képviselője:** Kaposvári és Bornemissza Ügyvédi Iroda (3530 Miskolc, ügyintéző: Dr. Kaposvári Attila ügyvéd)

**Az alperes:** Nemzeti Fejlesztési Központ (1077 Budapest, Wesselényi utca 20-22.)

**Az alperes jogi képviselője:** Dr. Szolnoki István kamarai jogtanácsos (1077 Budapest, Wesselényi utca 20-22.)

**A per tárgya:** szerződés teljesítése

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:** felperes

**A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:** Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.081/2025/7.

**Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:** Fővárosi Törvényszék 14.G.40.709/2023/44.

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 (tizenöt) nap alatt 2.491.316 (kétfmillió-négyszázkilencvenegyezer-háromszáztizenhat) forint fellebbezési eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

**Indokolás**

## A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperesi jogelőd (a Pénzügyminisztérium) vállalatok tevékenységének támogatására felhívást tett közzé a hazai vállalkozók kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységének növelésére. A felhívás 3.2.1. e) pontja szerint a beszerezni kívánt eszközöknek meg kell felelniük a vonatkozó európai irányelveknek, szabványoknak, illetve az azokat harmonizáló magyar rendeleteknek, szabványoknak, környezetvédelmi előírásoknak.

[2] A felperes és alperes további jogelődje (a Nemzetgazdasági Minisztérium) mint szerződő felek között 2018. március 8-án a korábbi – „Jódtartalmú melléktermékek újrahasznosítási technológiájának fejlesztése magas minőségű metil-jodid termék előállítása céljából” című – nyertes pályázat alapján támogatási szerződés jött létre vissza nem térítendő támogatásra. A projekt kezdete 2017. szeptember 1-e, a fizikai befejezésének tervezett napja 2019. augusztus 31-e, míg a záró kifizetés igénylés benyújtásának határideje 2019. november 29-e volt. A projekt összköltsége 199.982.650 forint volt, amelyből a támogatás intenzitása az összköltség 52,64 %-a, de legfeljebb 105.263.850 forint. A felperes a projekt során jódtartalmú, vegyipari melléktermékek összehasonlítását végzi el, magas minőségű metil-jodid termékek előállítása céljából. A projekt eredményeként ipari szinten alkalmazható technológiát és ehhez szükséges protokollt, eszközöket fejleszt ki. A szerződés határozott időre jött létre: 2027. december 31-én, illetve amennyiben a fenntartási időszak végének dátuma ennél későbbi, úgy a fenntartási időszak végén hatályát veszti. A szerződés mellékletét képező ÁSZF 4.10 pontja értelmében a támogató indokolt esetben akkor módosíthatja a szerződést vagy az ÁSZF-et egyoldalúan a kedvezményezett hátrányára, ha a projekt szabályos megvalósítása érdekében szükséges, vagy a módosításra jogszabály alapján ellenőrzésre jogosult szerv által lefolytatott ellenőrzési jelentés megállapítása és javaslata miatt van szükség.

[3] Az Európai Bizottság Regionális- és Várospolitikai Főigazgatóság ellenőrzési jelentése rögzítette, hogy jelentős hiányosságok vannak az állami támogatás terén a 2. prioritási tengelyhez tartozó irányítási és kontroll rendszerben. Ezek a következők szerint foglalhatóak össze: 1. A kutatási infrastruktúrához nyújtott támogatás helytelen értelmezése és megvalósítása (2. számú megállapítás), 2. Az állami támogatás előlegeinek helytelen igazolása (3. számú megállapítás), 3. Az állami támogatás intenzitásának indokolatlan növelése (3. számú megállapítás), 4. Az állami támogatás helytelen besorolása (regionális támogatás) (12. számú megállapítás).

[4] Az alperesi jogelőd 2021. február 12-étől a Jogi és Felülvizsgálati Főosztály szabálytalansági eljárást folytatott le a felperesnél. Ennek megállapításait már maga az értesítés tartalmazta, amelyekkel a felperes nem értett egyet, ezért arra 2021. február 19-én észrevételt tett. Az alperesi jogelőd 2021. március 29-én kelt iratában „szabálytalanság történt” megállapítást tette a következők szerint. A jóváhagyott projekt költségvetés 10 – a hivatkozott iratban táblázatosan megjelölt – tétele kutatási infrastruktúrához nyújtott eszközbeszerzéshez és építéshez kapcsolódó költségekre vonatkozott, amelyek nem feleltek meg az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) 651/2014/EU rendelet (a továbbiakban: Csoportmentességi rendelet) 26. cikke szerinti, a több felhasználó számára vonatkozó hozzáférhetőség kritériumának, így ezen jogcímen nyújtott támogatás nem számolható el.

[5] Az indokolás szerint az egyetlen vállalat által a saját céljaira használt (ezért a tudományos közösség általi megkülönböztetéstől mentes használatot kizáró) kutatási infrastruktúra támogatása nem tartozik a 26. cikk hatálya alá. Az irat rögzítette: noha a felperes regisztrált a [kaleidoszkop.nkflh.gov.hu/terkepes-kereso](http://kaleidoszkop.nkflh.gov.hu/terkepes-kereso) weboldalon a Nemzeti

Kutatási Infrastruktúra Regiszter adatbázisához, valamint az érintett eszközök felhasználási szabályzatát közzétette, a kutatási infrastruktúrához nyújtott beruházási támogatásokban részesülő projektekre vonatkozó információk terjesztése egy adott weboldalon nem garantálja a tudományos közösség által kutatási tevékenységre történő felhasználását. A kedvezményezett által a kutatási infrastruktúrához nyújtott beruházási támogatás jogcímen a költségvetésbe épített eszközök nem egyedi, specifikus ipari eszközök, a költségkategória több mint 70%-át a kutatás helyszínéül szolgáló épületkialakítás költségei teszik ki. A felperes által beszerzett ipari eszközök felhasználási jellegükből adódóan nem alkalmasak arra, hogy a tudományos közösség használja fel ismeretszerzési célból. A költségvetésbe épített eszközök és immateriális javak tudományos közösség számára történő ismeretszerzési célú felhasználása nem igazolható, azok beszerzése a projekt eredményeképpen létrejövő prototípusok előállítását szolgálják. Megállapította, a felsorolt eszközök esetében nem igazolt a Csoportmentességi rendelet 26. cikke szerinti több felhasználó számára vonatkozó hozzáférhetőség kritériuma, így ezen a jogcímen támogatás nem számolható el.

[6] A felperes 2021. április 9-én kelt jogorvoslati kérelmét az alperesi jogelőd felettes szerve a 2021. június 16-án kelt döntésével elbírálta, és az elsőfokú döntést helybenhagyta. Arra hivatkozott, hogy az irányító hatóság helytállóan állapította meg: a kedvezményezett által a kutatási infrastruktúrához nyújtott beruházási támogatás jogcímen a költségvetés alapján beszerzett ipari eszközök felhasználási jellegükből adódóan nem alkalmasak arra, hogy a tudományos közösség használja fel ismeretszerzés céljából. A jogorvoslat során megvizsgálták: a kedvezményezett által becsatoltak szerinti több, hivatkozott gazdasági társaság egyenként, önmagukban nem képezhetnek tudományos közösséget, így továbbra sem teljesül a Csoportmentességi rendelet 26. cikke szerinti, több felhasználó számára vonatkozó hozzáférhetőség kritériuma, így ezen a jogcímen támogatás nem számolható el. Megállapította azt is, hogy a beszerzett eszközök nem tekinthetők elszámolhatónak.

[7] Ennek alapján az alperesi jogelőd 2021. szeptember 21-én egyoldalú módosítást tartalmazó új szerződést küldött a felperes részére, amit a felperes nem írt alá. A szerződésmódosítás szerint a projekt összköltsége 201.735.479 forint, a projekt elszámolható bruttó összköltsége pedig 84.136.563 forint. A támogatás intenzitása a projekt elszámolható összköltségének 56,05 %-a, de legfeljebb 47.189.973 forint. 2022. január 14-i keltezéssel az alperesi jogelőd megküldte a felperes részére a fizetési felszólítást, amelyben előírta 34.975.544 forint tőke, valamint 646.941 forint ügyleti kamat megfizetését, amelynek a felperes eleget tett.

### **A kereseti kérelem és az alperes védekezése**

[8] A felperes keresetében 76.377.199 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[9] Állítása szerint a 2018. március 8-án megkötött támogatási szerződés hatálya alatt indított szabálytalansági eljárás eredményeképpen megalapozatlanul állapította meg az alperes (jogelődje) 2021. március 29-én, hogy szabálytalanság történt, és indokolatlanul kötelezte a folyósított támogatás egy részének visszafizetésére, illetőleg jogellenesen tagadta meg a támogatás további részeinek kifizetését.

[10] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

### Az első- és másodfokú ítélet

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresettel egyezően kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 76.377.199 forintot és annak az ítélet szerinti kamatát.

[12] Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy az alperes jogelődjének (a továbbiakban: alperes) lehetősége és kötelessége volt a támogatások ellenőrzése, és az alperes 2021. március 29-én azzal zárta le a szabálytalansági eljárást, hogy szabálytalanság történt. A támogatási szerződésre irányadó általános szerződési feltételek 4.10. pontja nem részletezi, hogy az ellenőrzés lefolytatása milyen eljárásra vonatkozik, így az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság „2014-2020. évi tematikus ellenőrzések” címén lefolytatott vizsgálatának eredményeképpen elkészített végleges bizottsági jelentés (továbbiakban: bizottsági jelentés) alapján az alperes a 2014-2020. programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 164. §-a szerint eljárhatott.

[13] Az elsőfokú bíróság ismertette a Csoportmentességi rendelet I. fejezetének 85. pontját azzal, hogy a felperes a megkötött szerződés szerint beszerezhető termékeket szerezte be, így az alperes nem vitatta, hogy azok ne felelnek meg a szerződés és a felhívás 3.2.1. e) pontjában írt feltételeknek. Az alperes is úgy nyilatkozott, hogy a támogató maradéktalanul alkalmasnak találta a megvalósítási helyszínt, azonban a bizottsági jelentés szerint az alperes nem jól értelmezte, hogy kutatási infrastruktúra címén mire adható támogatás, mert a kutatás helyszínéül szolgáló épület kialakítási költségei ezen a címen nem számolhatóak el. A szabálytalansági döntésben az alperes ezt a felperes terhére róta.

[14] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint mindezek alapján nem állapítható meg, hogy a szerződés teljesítésénél a felperes részéről szabálytalanság történt, így az alperesnek a Korm. rendelet 164. § (2) bekezdés a) pontja szerinti megállapításai sem jogszerűek. Az alperes ezáltal nem volt jogosult a szankció alkalmazására, az egyoldalú szerződésmódosításra és a támogatási összeg csökkentésére, mert az állami szervek mulasztásának az a következménye, hogy a kiírás szerinti és támogatott eszközökre nem adható támogatás. Miután a kiíró hibázott, az alperes támogatási kötelezettsége a hazai költségvetési támogatás terhére áll fenn. A Bizottság által az állammal szembeni visszakövetelés nem hárítható a felperesre. A bizottsági jelentés szerint az alperes tévesen írt ki felhívást a kutatás-fejlesztés céljára beszerezhető eszközök tekintetében, és tévesen értékelte, hogy mely eszközök beszerzésének költsége számolható el az európai uniós források terhére. Mindezt a tanúvallomások is alátámasztották, ezért az alperes nem valós szabálytalanság alapján indította meg az eljárást.

[15] Az elsőfokú bíróság idézte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 1:4. § (1) bekezdését azzal, hogy egyetértett a felperessel, mert ebben az esetben a visszafizetési kötelezettség nem hárítható át a támogatottra. Az alperes jogi érvelést, jogszabályi levezetést nem adott elő annak alátámasztásául, hogy milyen jogszabályi alapon háríthatná át a kötelezettségét, és a Csoportmentességi rendelet előírásából sem következik, hogy ilyen esetben lehetőség lenne a kedvezményezett terhére a támogatási összeg csökkentésére, így a nem szerződészerű teljesítésre előírt szankció a Korm. rendelet szerint nem alkalmazható. Az alperes sem vitatta, hogy elegendőnek ítélte a Csoportmentességi rendelet 26. cikk (4) bekezdésében írtak teljesítésére a nemzeti kutatási infrastruktúra regiszterben az adatbázisához való hozzáférés biztosítását, és csak a bizottsági jelentés

hatására állapította meg, hogy ez a hozzáférés nem megfelelő. A kihallgatott tanúk vallomása alátámasztotta, hogy a projekt keretében beszerzett műszerekkel végzett vizsgálatokhoz, fejlesztésekhez a szakmai közösség is hozzáférhetett. A támogatással érintett műszereken elvégzett mérési eredmények a szakma művelőihez, a kutató-fejlesztő tudományos közösséghez eljuthatnak, mert a felperes a szerződésben előírt honlapon és a saját honlapján is feltünteti azokat. A felperes a mérési eredményekkel és eszközökkel megkeresésre méréseket végez, így a tudományos közösség számára azokat hozzáférhetővé teszi, ezért a projekt keretében biztosítja a Csoportmentességi rendelet 26. cikk (4) bekezdésében előírtakat.

[16] Az elsőfokú bíróság idézte a Ptk. 6:137-6:138. §-t, és megállapította, hogy az alperes olyan szabálytalansági megállapítást tett, amelyre nem volt alapja, és jogszabályi alap nélkül egyoldalú szerződésmódosítással is élt, illetve a támogatási összeg részbeni visszafizetésére kötelezte a felperest. Ezzel szerződésszegést követett el, amelyet nem tudott a Ptk. 6:142. §-ában foglaltak szerint kimenteni. Az alperes a kereset összegét csupán a jogalapra tekintettel vitatta, ezért őt – figyelemmel a Ptk. 6:34. és a 6:58. §-ára – az elsőfokú bíróság a kereset szerint marasztalta.

[17] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést.

[18] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította.

[19] A jogerős ítélet utalt az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) állandó ítélkezési gyakorlatára, amely szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szöveggörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi. Valamely szabálytalanság révén jogalap nélkül szerzett előny visszatérítésének kötelezettsége nem szankció, hanem csupán annak a megállapításnak az egyszerű következménye, hogy az uniós szabályozásból származó előny megszerzéséhez szükséges feltételeket nem teljesítették, amely jogalap nélkülivé teszi a szerzett előnyt. Emellett az alperes alappal hivatkozott arra, hogy a szabálytalanság megállapítása szempontjából nem szükséges a pontos pénzügyi hatás fennállásának bizonyítása, mert elegendő, ha nem zárható ki annak lehetősége, hogy a jogsértés hatással lehet az érintett alap költségvetésére (EUB C-743/18. sz. ügy 58., 64. és 67.).

[20] Rögzítette továbbá, hogy a szabálytalanságok esetére az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, a Tanács 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom rendelete (a továbbiakban: EURATOM) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelme céljából az egységes ellenőrzések, a közigazgatási intézkedések, továbbá szankciók tekintetében keretszabályokat állapított meg [1. cikk (1) bekezdés], amelynek 1. cikk (2) bekezdése határozza meg a szabálytalanság általános fogalmát. Ennek tartalma szerint szabálytalanság a közösségi jog valamely rendelkezésének egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként a Közösségek általános költségvetése vagy a Közösségek által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének, akár közvetlenül a Közösségek nevében beszedett saját forrásokból származó bevétel csökkenése vagy kiesése révén, akár indokolatlan kiadási tételek miatt. A jogerős ítélet idézte az EUB gyakorlatát a szabálytalansággal kapcsolatban.

[21] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy a támogatási cél helytelen értelmezéséből fakadó szabálytalanság figyelmen kívül hagyható pusztán azért, mert a kedvezményezett az uniós jogba ütköző szerződéses feltételeket teljesítette és ezáltal a Ptk. fogalomrendszere szerinti szerződésszegés a részéről nem valósult meg. Következik ez abból, hogy a szabálytalanság fogalmát és annak jogkövetkezményeit a támogatási szerződés közjogi és magánjogi elemeinek együttes figyelembevételével, elsősorban a Bizottság és a tagállamok megosztott feladatainak alapulvételével kell megközelíteni (CPR 73. cikk), amelyek elsődleges célja, hogy a leghatékonyabb módon orvosolja a tagállamok és az Európai Unió érdeksérteleit. Mindezt alátámasztja, hogy az EUB értelmezése szerint a bizalomvédelem elvére nem lehet hivatkozni valamely közösségi jogi szöveg egyértelmű rendelkezésével szemben, és a közösségi jogot alkalmazni köteles nemzeti hatóság – közösségi joggal ellentétes – magatartása nem alapozhat meg a gazdasági szereplőben jogos elvárást a közösségi joggal ellentétes bánásmódra vonatkozóan {C-153/10. számú ítélet [47] bekezdés, 47C-94/05. számú ítélet [31] bekezdés}. Ebből következik, hogy az alperesnek a kiírásnál és a támogatás odaítélésénél tanúsított magatartása a szabálytalanság megállapítása és a visszafizetési kötelezettség szempontjából nem értékelhető, mert az ismertetett jogszabályok és az EUB ítélkezési gyakorlata szerint a szabálytalanul folyósított támogatás visszafizetésének kötelezettsége nem szankció, csupán annak következménye, hogy a kedvezményezett jogalap nélkül jutott a támogatás összegéhez. Ennek a felhasználása pedig önmagában megvalósítja a támogatás nyújtására való jogosultság feltételeit meghatározó rendelkezések megsértését, amelynek eredményeként Magyarország pénzügyi érdekei nyilvánvalóan sérülhetnek [Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés 47. pont].

[22] A jogerős ítéletben írtak szerint a Bizottság rendeleteket fogadhat el a támogatások azon csoportjaira, amelyeket a szabálytalansági eljárás alól mentesíthetőnek ítélt. Ebbe a körbe tartozik a Csoportmentességi rendelet is, amely bizonyos támogatási kategóriákat a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánított. A Csoportmentességi rendelet abban az esetben tekinti összeegyeztethetőnek a belső piaccal a kutatási infrastruktúrához nyújtott beruházási támogatást, ha a kutatási infrastruktúra, amelyre a támogatást igénylik és folyósítják, megfelel a Csoportmentességi rendeletben írt fogalomrendszernek. A felek közötti jogvita alapvetően abból keletkezett, hogy az alperes a támogatási szerződés megkötésével olyan beruházás támogatására is kötelezettséget vállalt, amely álláspontja szerint nem felel meg a Csoportmentességi rendelet 2. cikk 91. pontjában előírt feltételeknek, ezért szabálytalansági eljárás keretében határozta meg a szerződésnek a jogszabályok szerint nem támogatható 10 tételét. A Bizottság jelentése szerint ugyanis a támogatott kutatási infrastruktúrát olyan tudományos közösségnek kell használnia, amely ismeretszerzési célból rendszeres tevékenységet folytató személyek strukturált vagy strukturálatlan csoportját, illetve hálózatát jelenti, és alapvető, hogy ehhez átlátható és megkülönböztetéstől mentes módon több felhasználó is hozzáférhessen. Az egyetlen vállalat által saját céljaira nyújtott támogatás ennek a feltételnek nem felel meg. Rámutatott, hogy a támogatást ismeretszerzés céljából rendszeres tevékenységet folytató tudományos közösségnek kell használnia, és az információk egy adott weboldalon történő terjesztése nem garantálja ezt a felhasználást. A kutatási infrastruktúrák építésére vagy korszerűsítésére nyújtott támogatás azt jelenti, hogy a régit egy új technológiai lépéssel kell felváltani, és azt kutatási szervezetek (laboratóriumok, egyetemek) használhatják.

[23] A másodfokú bíróság a pályázati kiírásra benyújtott adatlap tartalma alapján megállapította, hogy a bizottsági jelentésben előírt feltételeknek a felperes által igényelt támogatás nem felel meg. A felperes kutatási infrastruktúra címen egy labor épület kialakításához kívánta helyben igénybe venni a támogatást, amely egy versenyképes termék fejlesztéséhez és előállításához szükséges infrastrukturális háttérrel valószínűsíthetően megvalósítható. A felperes

mindezt a felújításra és a laborkísérletekhez szükséges eszközök beszerzésére tervezte egy telephelyen helyben felhasználni. Az adatlap tartalmazta, hogy ez a külső partnerek tevékenységét is segíti azzal, hogy az eszköz piaci alapon térítés ellenében, helyben igénybe vehető.

[24] A másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett az alperessel abban, hogy a felperes által megjelölt weboldalak elérhetősége önmagában nem garantálja a megkülönböztetésmentes átlátható hozzáférést, és azt sem, hogy az infrastruktúrát a tudományos közösség használja. A bizottsági jelentés kategorikusan kizárta az építési költségek és berendezések beszerzésének támogatathatóságát, mert a kutatási infrastruktúra támogatásának közvetlen célja a tudományos közösség általi felhasználás, és ez önmagában nem egyeztethető össze a felperes egyedi kutatás-fejlesztési céljaival. A használat külső személyek részére történő eseti biztosításának lehetősége nem azonos a tudományos közösség részére közvetlenül biztosított használat érdekében igénybe vett támogatással. Nem helytálló ezért a felperesnek az a hivatkozása, hogy a bárki számára biztosított igénybevétel pusztán lehetősége megfelel a Bizottság által előírt feltételeknek, mert a kutatási infrastruktúra támogatásának kifejezett feltétele, hogy azt a tudományos közösség átlátható és megkülönböztetésmentes módon közvetlenül használja, és ennek a feltételnek egy meghatározott gazdasági társaság gazdasági célkitűzéseinek elsődleges biztosítására nyújtott támogatás nyilvánvalóan nem felel meg.

[25] A kifejtettek alapján kizárólag a Csoportmentességi rendelet hatálya alá eső, és az abban foglalt feltételeket teljesítő támogatások egyeztethetők össze a belső piaccal, azonban – figyelemmel a bizottsági jelentés tartalmára is – a felperes olyan beruházások finanszírozására vett igénybe támogatást, amelyek nem teljesítik a Csoportmentességi rendelet általános és támogatásfajta-specifikus feltételeit, ezáltal az Európai Unió Működéséről Szóló Szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 107. cikk (1) bekezdése szerinti tilalom alá esik. A bizottsági jelentés szerint megállapított rendszerszintű szabálytalanság a felek közötti támogatási jogviszonyban is megvalósult. Ennek következtében az alperes a bizottsági jelentés alapján észlelt szabálytalanságra tekintettel a Korm. rendelet 156. §-a alapján köteles volt megindítani a szabálytalansági eljárást, amellyel nem áll ellentmondásban a Korm. rendelet 156. § (1) bekezdésnek az a rendelkezése, hogy a szabálytalansági eljárás a támogatási szerződés megkötése után indítható, hiszen a szerződés teremt jogalapot a támogatási összegek lehívására és folyósítására, így a Korm. rendelet 164. § (3) bekezdésében írt jogkövetkezmények is csak a már létrejött kötelelem alapján alkalmazhatók. Az uniós forrásokból támogatás nem illeti meg a felperest, így a Ptk. 6:138. §-a alapján nem jogosult a visszafizetett, illetőleg a szerződés szerint az infrastruktúra fejlesztés címén ütemezett, de az alperes által visszatartott összeg követelésére.

### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

[26] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte.

[27] Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdését, 364. §-át, 369. § (3), 370. § (1), 383. § (3) bekezdését, az Alaptörvény E cikk (2), R cikk (2), XXIV. cikk (1)-(2), XXVIII. cikk (1) bekezdését, 28. cikkét, a Ptk. 1:2. § (1)-(2), 1:3. § (1)-(2), 1:4. § (1)-(2), 3:88. § (1), 5:1. § (1),

6:4. § (1)-(4), 6:8. § (1)-(3) bekezdését, 6:9., 6:10., 6:34., 6:58. §-át, 6:62. § (1), 6:63. § (1), (2), (5), 6:69. § (1) bekezdését, 6:137., 6:138., 6:146. §-át, 6:148. § (1), 6:150. § (1)-(2), 6:155. § (1), (3)-(4) bekezdését, 6:183. §-át, 6:331. § (1), 6:357. § (1) és 6:525. § (1) bekezdését, a Korm. rendelet XXI. és XXVI. fejezeteit.

[28] A felperes a felülvizsgálati kérelmében az eljárási szabálysértést részben arra alapította, hogy a másodfokú bíróság nem mérlegelte felül azokat a bizonyítékokat, amelyekre az elsőfokú bíróság a döntését alapozta, hanem egyszerűen figyelmen kívül hagyta. A bizonyítási eljárás eredményének mellőzésére azonban csak akkor lett volna lehetősége a másodfokú bíróságnak, ha megalapozottan, indokolással alátámasztva kifejezetten felülbírálja a bizonyítási eljárás alapján levont elsőfokú következtetéseket. A bizonyítékok figyelmen kívül hagyása miatt az anyagi jogi felülbírálat sem valósult meg, ez pedig a másodfokú bíróság azon kötelezettségének megsértését is eredményezi, hogy az ítélet anyagi jogi megfelelőségét a bizonyítás eredményének felülmérlegelésével vizsgálja. Ezzel a jogerős ítélet sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését, 364. §-át és a 369. § (3) bekezdés a)-c) pontját.

[29] A felperes további eljárási szabálysértésként előadta, hogy a másodfokú bíróság a másodlagos – a szerződésszegés jogkövetkezménye iránti – kereseti kérelmét nem bírálta el. Ennek vizsgálata az elsőfokú eljárásban azért nem történt meg, mert az elsőfokú bíróság az elsődleges kereseti kérelemnek helyt adott. Eltérő jogi álláspontja miatt azonban a másodfokú bíróság a másodlagos kereseti kérelem vizsgálatától nem tekinthetett volna el. Érvelése szerint emiatt a jogerős sérti a Pp. 369. § (3) bekezdés e) pontját, 370. § (1), 383. § (3) bekezdését, valamint a Pp. alapelveire vonatkozó rendelkezéseket.

[30] A felperes hivatkozott arra: soha nem állította, hogy az alperes szankciót alkalmazott volna, így a másodfokú bíróság ezzel kapcsolatos okfejtése a per kimenetele szempontjából közömbös. Érvelése szerint az alperes hibázott, amiért vele szemben szankciót alkalmaztak, amelynek a következményét a felperesre akarja áthárítani. A felek között egy szerződésen alapuló polgári jogi jogviszony jött létre, amelyet az alperes megszegett, a saját hibájának következményeit azonban nem háríthatja a felperesre. Az adott szerződésre pedig az uniós jog nem vonatkozik.

[31] Ez utóbbiból következik az is, hogy a jelen jogvitában fel sem merülhetett az uniós jog sérelme, hiszen a magyar jogalanyok között létrejött szerződésre a magyar jog az irányadó. Jelentősége annak van, hogy az alperes nem tett eleget a szerződésben vállalt kötelezettségének, ezért vagy köteles azt teljesíteni, vagy annak megszegése miatt kártérítést fizet a felperesnek. A felperes állította, hogy a jogerős ítéletben írtakkal szemben az alperes fizetési kötelezettsége nem érinti az uniós költségvetést, a felperes nem az uniós költségvetés felé terjesztett elő fizetés iránti kérelmet.

[32] A jogerős ítélet sérti az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdését is, hiszen az adott jogvitára nem lehet automatikusan alkalmazni sem az uniós jogot, sem az uniós joggyakorlatot.

[33] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult.

### **A Kúria döntése és jogi indokai**

[34] A felülvizsgálati kérelem a következők szerint nem alapos.



[35] A Pp. 406. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálatát az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással lehet kérni. A felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következik, hogy a Kúria kizárólag a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által megjelölt, tartalmában is kifejtett anyagi és eljárásjogi jogszabálysértéseket vizsgálhatja. A felülbírálat tartalmi és perjogi kereteit a felülvizsgálati kérelem határozza meg [Pp. 413. § (1) bekezdés b), c) pont].

[36] Elöljáróban rögzíti a Kúria, hogy az előző bekezdésben írtaknak nem felel meg a jogszabálysértés olyképpen való meghatározása, ami egy jogszabály fejezeteit jelöli meg. A Korm. rendelet 156-165/A. §-ait tartalmazó XXI., illetve a 184-191. §-ait tartalmazó XXVI. fejezetére való utalás mindennemű konkretizálás és részletezés nélkül alkalmatlan a felülvizsgálatra.

[37] Az eljárási szabálysértést illetően a Kúria rögzíti, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem érintette, azt a Pp. 279. § (1) bekezdése megsértésével felül sem mérlegelte. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás alapján a jogi következtetések levonásában tért el, az anyagi jognak való megfelelést bírálta felül éppen az ítéletében is felhívott Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjának megfelelően. A felülbírálati jogkörét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között gyakorolta, és döntése megfelelt a Pp. 383. § (3) bekezdésében meghatározott eljárásjogi követelményeknek.

[38] A felülvizsgálati kérelem a [27] bekezdésben felsorolt alaptörvényi rendelkezések megsértésére is hivatkozott, ezek közül egyedül az E cikk (2) bekezdéséhez fűzött mindössze annyi indokolást, hogy nem helytálló, hogy a konkrét perben a hivatkozott EU-s jogszabályok, sőt a joggyakorlat akármilyen összefüggésben a magyar jogot megelőzően alkalmazandó lenne.

[39] A Kúria Pfv.III.20.566/2021/5. (BH2022. 123.) számú határozatában rögzítette az e tárgyban a Pp. 406. § (1) bekezdésének rendelkezésével egyező a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 270. § (2) bekezdése alkalmazása során, hogy „a felülvizsgálatot jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni [rég Pp. 270. § (2) bekezdés], a felülvizsgálati kérelemben jogszabálysértést kell előadni [rég Pp. 272. § (2) bekezdés], valamint a Kúria a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértést vizsgálhatja [rég Pp. 275. § (2) bekezdés]. Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallás utolsó előtti bekezdése szerint az Alaptörvény a jogrend alapja, ugyanakkor az Alapvetés C) cikk (3) bekezdése, az R) cikk (2) bekezdése és a T) cikk (2)-(3) bekezdései alapján az Alaptörvény nem jogszabály. ... Az Alaptörvény megsértésére hivatkozás tehát önmagában nem ad alapot felülvizsgálati kérelem előterjesztésére, amellet valamilyen konkrét anyagi vagy eljárási jogszabály megsértésének megjelölését is kell tartalmaznia a kérelemnek az érdemi elbíráláshoz (Kúria Pfv.III.20.015/2019/2.). A Kúria ezért érdemben nem vizsgálhatta, hogy a jogerős ítélet sérti-e az Alaptörvénynek a felülvizsgálati kérelemben feltüntetett rendelkezését.”

[40] A Kúria hangsúlyozza, hogy a felperes kereseti kérelmét a következők szerint fogalmazta meg: kéri a bíróságot, „hogy az alperest – a felek között létrejött támogatási szerződésre tekintettel – a Ptk. 6:138. §. alapján szerződésszerű teljesítésre” kötelezze. A felperesnek nem volt szerződésszegésen alapuló kártérítési keresete, ilyen tárgyban keresetváltoztatást (Pp. 7. § 12. pont) nem terjesztett elő, így arról sem az első-, sem a másodfokú bíróságnak nem kellett dönten. Megjegyzi a Kúria, hogy a keresetváltoztatásra vonatkozó eljárási szabályok megsértésére a felülvizsgálati kérelem nem hivatkozott.

[41] Alapítanul kifogásolta a felperes az uniós jog alkalmazását. A szerződés 8.5. pontja értelmében a szerződésben nem szabályozott kérdésekben a vonatkozó magyar és az európai

uniós jogszabályok rendelkezései az irányadók, így a felek maguk döntöttek arról, hogy az uniós jogi előírásoknak magukat alávetik.

[42] A felülvizsgálati kérelem számos a [27] bekezdésben felsorolt anyagi jogi szabályt is megsértettként jelölt meg az alapelvi rendelkezésektől a kötelmi jog keretében szabályozott rendelkezésekig, ezekhez azonban adekvát indokolás a [35] bekezdésben írtaknak megfelelően nem adott elő.

[43] A felülvizsgálati kérelem az indokolási része alapján az alperesi szerződésszegést hangsúlyozta. A jogerős ítélet azonban azon alapult, hogy a kereset alapjául szolgáló szerződés – a támogatott projektet illetően – a reá vonatkozó uniós jogot sérti. A jogerős ítélet végső következtetése, hogy a felperest a kutatási-fejlesztési és innovációs tevékenység növelésére vonatkozó uniós forrásból származó támogatás nem illeti meg sem a már teljesített, de visszafizetett, sem a visszatartott összegben. Az alperes magatartása nem minősül a teljesítés jogos ok nélküli megtagadásának (Ptk. 6:183. §).

[44] Minden más, a felülvizsgálati kérelemben felhívott Ptk. rendelkezés az ügy érdemi elbírálását illetően irreleváns, így azokkal a Kúria nem foglalkozott.

[45] A Kúria a kifejtett indokokra tekintettel a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[46] Az alperes felülvizsgálati eljárásban pernyertes lett, így a képviselétével felmerült jogtanácsosi munkadíjból álló költség megtérítésére a felperes köteles [Pp. 405. § (1), 364. §, 81. §, 83. § (2) bekezdés].

[47] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

### **Alkalmazott jogszabályok és joggyakorlat**

[48] Pp. 406. § (1) bekezdés, Pp. 7. § 12. pont,

### **A döntés elvi tartalma**

[49] Előterjesztett szerződésszegésen alapuló kártérítési kereset hiányában a jogerős ítélet nem sért jogszabályt, ha a kártérítés tekintetében a másodfokú bíróság nem fejt ki az álláspontját.

Budapest, 2026. április 15.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke Dr. Madarász Anna s.k. előadó bíró Dr. Farkas Antónia s.k. bíró Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hiteléről:

tisztviselő